

אביבה ניב

בת מרים וגדליהו גלייברזון

נולדה: אביב ה'תר"ע - 6/1910

עלתה לארץ: אביב ה' תרצ"א - 3/1931

נפטרה: כ"ה תשרי ה'תשנ"ח - 26/10/1997

לפני כ - 87 שנים נולדה חברתנו אביבה ניב בעיירה מוטול בפולין (שהיהודים קראו לה מוטלי, ובזכות חיים וייצמן - נשיאנו הראשון, נודע שמה). בת יחידה במשפחה ברוכת בנים. בת זקונים עדינה ומפונקת, שהוריה מוכנים לעשות למענה הכל. אך היא לא מוכנה להישאר וללמוד ב"יחוד מתוקן" ולהמשיך בדרך המסורתית של רוב בנות העיירה.

אחיה הגדול שהיה מורה לעברית ומנהל בית הספר בעיר הסמוכה, מלמד אותה עברית, עוד לפני שהתחילה לימודיה בביה"ס הפולני.

כשנבחר אחיה לעמוד בראש המשרד הראשי של "קרן היסוד" בוורשה הבירה, נלוותה אליו ולא משפחתו אביבה הצעירונית. שם המשיכה בלימודיה, הצטרפה גם לתנועת הנוער "החלוץ הצעיר" וחלמה על עליה לא"י.

כמעט בסיום לימודיה בסמינר לגנות, התחילה לפקפק אם אכן הייתה זו בחירה נכונה של מקצוע, עזבה הכל והלכה להכשרת גרוכוב כדי להכשיר עצמה לחיי שיתוף קיבוציים בארץ ישראל.

כאשר קיבלה את האישור לעליה (הסרטיפיקט הידוע) שהיה תמיד מיועד לזוג (כדי לאפשר לעוד חלוץ לעלות עם אותו אישור), נישאה לחבר שלה **אריה ניב**, ובניגוד ל"נישואים פיקטיביים" שהיו נהוגים אז, נשאר אביבה ואריה ביחד להמשך חייהם המשותפים.

כשהגיעה לארץ הופנתה לקיבוץ גשר, שרבים מחבריו עבדו בהקמת מפעל החשמל בנהריים. כבוגרת הכשרה חקלאית נלחמה אביבה כדי לעבוד בשדה או בעבודה חקלאית כלשהי. אך תמיד היו חברות יותר ותיקות ממנה בתור, והיא קיבלה בחירוק שיניים את החלטת האסיפה ועבדה במסירות במטבח ובחדר האוכל של פועלי נהריים ובכתה כל ערב עד שהגיע התור שלה, של ה"חלוצקה" הצעירה והיא נכנסה לעבוד ברפת. זה היה שיא האושר מבחינת הקידום המקצועי, אבל מלווה בקושי פיזי עצום ובכאבים שים בשרירי אמות הידיים (חליבת יד), שמקשים לחירדם בלילות.

ובתוך כל זה היא יולדת את מירה-ליה - הבת הבכורה, את הבן - אבנר, ואת בת הזקונים רוחליה, ורוב הזמן היא לבדה, כי אריה הבטאי נמצא עם קבוצת הבטאים בעבודות בנייה בחיפה (ובקושי מגיעים הביתה לשבת). אריה גם פעיל ב"הגנה" וזה אומר העדרויות רבות מהבית...

באירופה מנשבות רוחות מלחמה ואביבה מבינה את חומרת המצב ומבקשת להעלות מהר את אחיה ובני משפחותיהם לארץ. אבל... מסתבר שגם פה יש תור לפי הוותק...

בגמר המלחמה נשלח אריה לארגן את פליטי השואה לאמן אותם בנשק ולהביאם לארץ בעזרת "עליה ב"י". ואביבה כרגיל כאן באשדות עם הילדים, וכפי שאמרה מספר פעמים: "מישהו הרי צריך להישאר עם הילדים, אי אפשר ששני ההורים לא יהיו בבית..."

כשפורצת מלחמת השחרור נכנעת אביבה באין ברירה לפקודת הפיוני. היא מטפלת בתינוקות שלנו ששוכנו במלון "וייס" בחיפה. שבועות ארוכים של דאגה וגעגועים עוברים עליה עד שהיא מקבלת את יום החופשה הראשון כדי לראות את שלושת ילדיה המפוזרים בחיפה ובקיבוץ יגור.

המלחמה תמה, סוף-סוף כולם חוזרים הביתה ונדמה שהחיים חוזרים למסלולם...

בתחילת שנה"ל תשט"ו (1954) מקבלת אביבה על עצמה להיות המטפלת של חברת הנוער ט"י "מענית" בשיתוף פעולה עם המורה - המזריח הצעיר צביקה זקצר. וכמו שאביבה יודעת ועושה תמיד - זה תמיד עם כל הלב וכל הנשמה. כי להיות מטפלת של ילדי חברת נוער איננו דומה למטפלת של ילדי הקיבוץ, שהוריהם נמצאים כאן. זה אומר להיות תחליף אמא במשך 24 שעות היממה. כאן ילד נפצע או מרגיש רע, שם ילד נוכש ע"י נחש, פה מתבלבלים ונכנסים בטעות למטע הבנות של אשדות ה"מאוחד" וחוטפים מכות... בקיצור המון המון עניינים, ובסה"כ רוחליה הבת הצעירה עדיין זקוקה לתשומת לב וגם אבנר בגיל ההתבגרות, ואריה שממש ממש לוחץ עליה להפסיק את העבודה המתישה והמלחיצה עם הנוער, כדי שיזכה לראותה קצת יותר בדירתם. לאביבה יש משפט אחד: "אני לא מפסיקה באמצע!" וכך היא מסיימת לטפל בנו, הניכי חברת הנוער "מענית" וממשיכה באותו הקצב לטפל גם בילדי חברת הנוער "עלומים" ט"י שהגיעה אחריו ב-1958 ביחד עם המורה והמזריח משה אריאלי, עד ש... אריה נבחר למרכז עבודה, מוצא לה מחליפה (את בלה ארליך ז"ל). אז עוברת אביבה לעבוד בסריגה במכונה בצמריה. היא גם לא מוותרת על אף גיוס לבציר בכרם, ונענית לכל קריאה לעזור במטבח ובייחוד כשצריך לעזור לחייקה המבשלת בבישול דגים (ה"געפילטע פיש") לכבוד החגים החשובים, ראש השנה ופסח.

בחורף 1969, בעיצומה של מלחמת ההתשה, נפטר בעלה האהוב אריה ז"ל, ואביבה ממשיכה לטפח ולפנק את משפחתה שגדלה בינתיים, עם החתנים והנכדים בארוחות ארבע... וכל יולדת בקיבוץ יודעת שבבואה הביתה עם תינוקה חזכה לה עוגה מעשה ידי אביבה וזוג גרביים סרוגות לתינוק...

לפני שנה קיימנו שני מפגשים של חברת הנוער שלנו עם אביבה המטפלת שלנו, שהיתה נרגשת מאד וגם חששה שכוחה לא יעמוד לה כדי להגיע לרגע הזה. זו היתה חוויה מרגשת לאביבה ולכולנו, קיימו שתזכה להגיע גם למפגש הבא... אביבה היתה מעורה ומעורבת בנעשה בקיבוץ: טיולים, מועדון הותיקים, חוג תני"ך, חגים ומסיבות...

אמנם עברה ניתוח קשה ויש כאבים פה ושם... אך דבר לא מרתיע אותה. היא מתגברת וממשיכה עד ש.. חכה בה לראשונה האירוע המוחי והגביל את מהירות הליכתה. אביבה, שהיתה מלאת מרץ, לא יכלה לשאת את המחשבה על תלות ואת המוגבלות שהוטלה עליה. היא ניסתה, התקוממה, רצתה וגם התייאשה וביקשה נפשה למות, לסיים בכבוד את הקטע הקשה הזה... רק לא לאבד צלם אנוש, רק להישאר צלולה עד הסוף היתה תפילתה - בקשתה.

הסתיימו חייה של אחת מ"דור הנפילים", שגדולתה באה לה דוקא מאותה הליכה בתלם, מצעד אחר צעד מתמיד ועקשני.

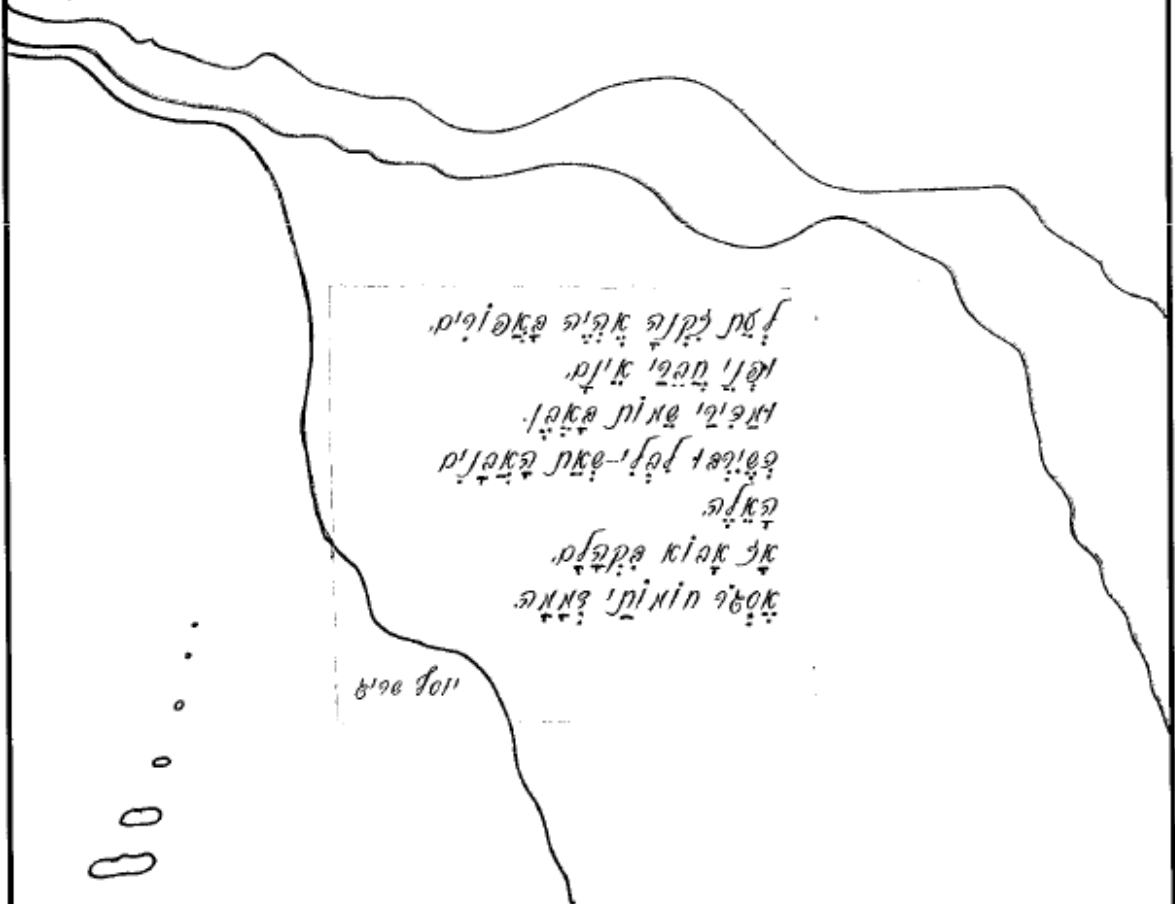
שלום לך אביבה יקרה ואהובה, בתקווה שתמצאי מנוחה ושלווה לנפשך הסוערת והמתגעגעת להתראות עם אריה אהובך ועם אחיך והוריך שנספו בשואה.

ואתם: מירליה ורוחליה ואבנר שבא תכופות לבקר, והחתנים: מוינה ובושניק והנכדים והנכדות שעשיתם כל מה שיכולתם כדי לעזור ולהנעים לאביבה את ימיה הקשים, אתם ודאי יודעים כמה אהבה אתכם וכמה היתה גאה בכל אחד מכם, וכמה אושר ושמחה הבאתם לה.

אתם גם יודעים איזו זכות גדולה נפלה בחלקכם, שהיתה לכם אמא אדירה ונהדרת כזו ששמה אביבה.

ניכור אותך באהבה.

עמליה - אחת מחניכותך.

לאת לקנה אביה פאפאויס.
 אפי' חפרי איוס.
 מארי'י שאת פאפאן.
 פשוטו לפי-שאת פאפאן
 פאפאן
 אן איוס אקפאן.
 אפס'י חומותי פאפאן.

יוסף פאפאן